УЧИТЕ ДЕТЕ ДА УЧИ

Полазак детета у први разред велики је изазов не само за децу већ и за родитеље. Ако дете формира позитиван однос према школи, обавезама које га очекују, учитељици и новим пријатељима, лепо ће напредовати и добро ће се осећати у друштву вршњака. Ниво стреса и време потребно да се ђак првак прилагоди новој средини можете да смањите ако га на одговарајући начин припремите. Нека куповина прибора буде заједничка активност како би и ваше дете стекло утисак да и оно учествује у доношењу важних одлука.

Велики и мали школарци муче највише муке око стицања радних навика. Најтеже им је да схвате да је учење сада важније од игре. Треба им показати да ће им уз добру организацију и даље остати довољно времена за играње. Ево неколико савета како да помогнете свом ђаку да своју највећу обавезу и заволи!

- За почетак, нека детету радни сто увек буде уредан, без играчака на њему.
- Распоред часова ставите на видљиво место како би дете знало који га часови очекују током радне недеље.
- У почетку увече заједно сложите књиге за сутра и проверите сав школски прибор.
- Увече му припремите шта ће обући да не бисте из куће излазили у последњем тренутку у паници.
- Научите дете да пажљиво слуша на часу како би лакше и брже савладало градиво, јер ће му тако остајати више времена за игру.
- Научите га да само контролише своју торбу или ранац.
- Нека навикне да доручкује код куће. Ако то не стижете, онда му обавезно направите и спакујте сендвич. У његовом узрасту није решење да само купује ужину.
- Важно је да дете, ако је то могуће, учи увек на истом месту, најбоље за својим радним столом, а ако нема таквих могућности, на месту које заједно одредите.
- Објасните му да увек треба да учи у исто време, зависно од тога да ли у школу иде ујутру или поподне.
- Важно је и да га научите да чита с пажњом.
- Реците му да слободно пита учитељицу кад год му нешто није јасно.
- Објасните детету значај изреке „шта можеш данас не остављај за сутра“.
- Дете које има поверења у себе учиће лакше. Помозите му да стекне самопоуздање.
- Објасните му да треба да учи из више извора, књига, филмова за децу, позоришних представа, животних ситуација.
- Помозите детету да се преслиша и тако провери да ли је добро научило градиво. Тако ће развити сигурност у сопствено знање.

ОСНОВНО СУ РАДНЕ НАВИКЕ

Дете за школу треба да достигне одређени ниво сазнајног, емотивног и социјалног развоја, мора да има развијене одређене културне, хигијенске и радне навике како би могло да обавља школске задатке.

Треба да знате да сопствене ставове и искуства из школе несвесно преносите и на дете. Помозите му да нову средину прихвати са радошћу и доживи школу као нешто лепо. Подстичите комуникацију, посебно ако у разреду нема познате деце из вртића или комшилука. Важно је да упознате друге родитеље како бисте с њима могли да се договарате око евентуалне помоћи, или ситних услуга испраћања или дочекивања у првим школским недељама.

Имајте на уму да се навике тешко мењају. Зато се потрудите да ваш првак редовно решава домаће задатке. Покажите му како да се организује и проверава да ли је све урадио.

Педагози упозоравају да треба да надгледате рад свог детета, али ни случајно немојте уместо њега да радите домаћи.

Охрабрите дете када се суочити са неуспехом и научите га да буде упорно. Стрпљиво слушајте када вам препричава доживљаје из школе, јер ћете тако и ви упознати школско окружење.

Научите га да простор држи чистим и уредним како би учење било што ефикасније. Уколико је ваше дете педантно, само ће осетити потребу и поспремити сто пре и после учења. Али без обзира на његове навике спремања, дете би, барем једном недељно, требало подсетити на одржавање реда.

Ако своје „свеже прваче“ нисте научили да чита и пише пре поласка у школу, не брините. То није тако неопходно. Неки стручњаци сматрају да то није добро, јер их не ваља унапред учити овим вештинама. Међутим, важна је примерена емоционална и социјална зрелост, душевно и физичко здравље, и око тога дефинитивно нема спора међу стручњацима. Уз добру подршку породице неће бити проблема са савладавањем школског програма.

ПРАТИТЕ РАД ДЕТЕТА

Првих дана помажите детету око задатака, али их немојте решавати уместо њега, него надгледајте како само ради. Касније му помажите само кад затражи помоћ. Редовно прегледајте свеске како бисте били у току с оним што се у школи ради и у складу с тим пратите како дете усваја градиво.

Истраживања показују да је самопоуздање један од битнијих фактора успеха у учењу, а да су стидљивија деца мање успешна. Никада немојте рећи детету да је поставило глупо питање. Када крене у школу, плашиће се да ће испасти глупо, па ће радије ћутати, него питати. Уколико подстичете своје дете да поставља питања и да буде радознало, развијаћете његово самопоуздање, а спречићете да постане стидљиво и затворено.

РАДНИ КУТАК ЗА ЂАКА

Добро организован радни сто или кутак за учење и писање домаћих задатака много ће олакшати извршавање школских обавеза сваком ђаку, а за прваке је посебно важан. Деца ће се у пријатном простору који је јасно одређен за учење много лакше концентрисати на оно што раде.

ОСМИСЛИТЕ ПРОСТОР

Уколико имате будућег првака, онда вам је потребна сасвим нова организација простора у ком ће ваш малишан имати своје место за учење, али и за игру. Ако дете већ има своју собу, немате никаквих проблема, али то не значи да се и у малим просторима не може средити кутак који ће бити лепо опремљен и функционалан. Требало би да пажљиво изаберете место на коме ће стајати радна површина, односно, писаћи сто. Површина стола треба да буде довољно пространа и, што је изузетно важно, добро осветљена. Пожељно је да сто буде близу прозора како би дете имало довољно природног светла. Колико год да су наше финансијске могућности ограничене, једино на чему не бисте смели да штедите јесу радни сто, столица и добра лампа.

Уколико је кутак у ком ваше дете тренутно борави врло мали или у њему имате места само за кревет, и тада постоји решење. Ако купите или направите свом прваку кревет у чијем ће горњем делу моћи да спава а у доњем да учи, добићете на простору. Дете ће имати кутак за одмарање и спавање, али и место за учење и игру. У подножју кревета можете сами да направите радну површину причвршћивањем дрвене плоче на носиве греде кревета. Једини

недостатак таквог радног кутка јесте мањак светлости који можете да решите постављањем добре стоне лампе.

САГЛЕДАЈТЕ ЂАЧКЕ ПОТРЕБЕ

Пре него што се баците на уређење простора, ево неколико корисних савета који ће вам помоћи да нешто не пропустите:

Сто би требало да буде довољно велики да на њега стану свеске и књиге. Уколико одлучите да на радни сто ставите и рачунар, тада монитор обавезно ставите у крајњи леви или десни угао како би расположива радна површина стола остала што већа.

Уколико у стану немате довољно места за радни сто, може вам послужити и онај кухињски. При том се можете послужити плићом пластичном кутијом у којој ће дете одлагати сав потребни прибор (оловке, гумице, прибор за геометрију и сл.), а коју ће за време учења држати испред себе.

Столица мора да буде удобна, али пре свега довољно висока како би дете седело у што природнијем положају. Столице које се подешавају по висини увек су добар избор.

Стона лампа треба директно да осветљава радну површину. Препоручује се сијалица од 40 вати како светло не би било бљештаво. Уколико је његов радни кутак недовољно осветљен, дете ће се више напрезати и врло брзо умарати.

Сав потребан прибор требало би да буде на дохват руке. Најбоље је ако стоји на полици изнад радног стола или у некој од фиока поред стола. Што је школски прибор прегледније сортиран, учење ће бити ефикасније.

Осигурајте детету бар једну комоду или полицу на којој ће држати своје ствари. Припазите само да полица буде надохват руке како би дете само могло да спрема ствари и узима све што му је потребно.

Ако немате места за мањи ормарић, можете се послужити једноставним висећим полицама које ћете окачити на зид. Исте можете да нађете у разним веселим бојама, а дете у њима може да држи све – од школског прибора, одеће за физичко до играчака.

Направите креативни кутак који ће бити светао, практично опремљен и обојен веселим бојама које подстичу креативност.

САВЕТ ПЛУС

Подстичите радозналост - Многи родитељи често изгубе стрпљење покушавајући да одговоре на безброј дечјих питања. Када дете показује видну знатижељу за одређене ствари, пожељно је рећи му „Баш о томе ћеш учити у школи, и не само о томе већ и о ..“ и онда наведите још неке теме за које је дете заинтересовано. Тиме ћете га подстаћи да се радује поласку у школу јер ће тамо чути много тога интересантног и новог.

Ма колико да сте уморни од посла, потрудите се да у првој фази привикавања на школу одвојите време за питања свог првака. Његову радозналост не треба гушити. Ако не одговарате на питања, дете ће изгубити интерес за нова сазнања.

Раздвојте игру и учење – инсистирајте на томе да радни простор служи само за учење, а играње нека буде јасно одвојено. Водите рачуна о томе да дете мора јасно да раздвоји периоде учења и игре.

Школска торба - мора да се свиди детету, да добро належе, не треба да штрчи са стране у односу на рамена и приликом ношења мора да се лако подешава. Што дете има мање килограма, то и торба треба да буде лакша. Стручњаци кажу да хроничне проблеме с леђима деца добијају пре од мањка физичке активности него од тежине торбе, али свеједно важи правило : напуњена торба треба да тежи 10-12 % од тежине детета. Торба сваког дана треба да се испразни и поново спакује.

ПУНО ПРИЧАЈТЕ

Ако се бојите да ваше дете није припремљено за школу, разговарајте о томе са школским психологом.
Сазнајте шта се очекује од деце у првом разреду. Разговарајте с дететом о разлици између вртића и школе.
Подстакните дете да се осећа поносним што креће у школу.
Реците детету да ћете му помоћи ако затреба и да имате поверења у његове способности.
Присуствујте сваком родитељском састанку.
Ако желите, активно се укључите у школске активности предвиђене за родитеље.
Побрините се да учитељ добије процене развоја вашег детета из вртића како би стекао што бољу слику о њему.
Негујте и развијајте код детета самопоуздање.
Када дете поставља питања, стручњаци препоручују да им одрасли често узврате питањима „ А шта ти мислиш о томе? Како је то могуће? Како би ти поступио?“.